

Παρουσίαση ΔΕΑ Νοτίου Αιγαίου

Μηχανισμός για τη διακυβέρνηση, παρακολούθηση και υποστήριξη της υλοποίησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Παρουσίαση

5.11.2025

Εισαγωγή στο Έργο

Μηχανισμός για τη διακυβέρνηση, παρακολούθηση και υποστήριξη της υλοποίησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Σκοπός του Έργου

- **Υποστήριξη της συνεργασίας** μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, δημόσιου τομέα και κοινωνίας των πολιτών.
- **Επικαιροποίηση** της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- **Εντοπισμός προτεινόμενων δράσεων** στους τομείς προτεραιότητας:
 - Τουρισμός Εμπειρίας
 - Αγροδιατροφή
 - Αλιεία, Υδατοκαλλιέργειες
 - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ)

Πυρήνα του μηχανισμού αποτελεί η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ).

ΔΕΑ

Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ) αποτελεί μια στοχευμένη, συμμετοχική προσέγγιση για την αναγνώριση και ενεργοποίηση των τομέων στους οποίους μια περιοχή διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα και αναπτυξιακή δυναμική.

Ειδικότερα χαρακτηριστικά ΔΕΑ

- Η ΔΕΑ είναι «**εκ των κάτω προς τα πάνω**» διαδικασία εντοπισμού και εξειδίκευσης υπαρχόντων και νέων / αναδυόμενων δραστηριοτήτων με καινοτομικό χαρακτήρα
- Μέσω της ΔΕΑ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εντοπίστηκαν οι **περιοχές παρέμβασης** και οι **προτεραιότητες** και στους τομείς της περιφερειακής διάστασης της ΕΣΕΕ:
 - Τουρισμός Εμπειρίας
 - Αγροδιατροφή
 - Αλιεία, Υδατοκαλλιέργειες
 - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), οι καθαρές «πράσινες τεχνολογίες» και το ανθρώπινο δυναμικό διατρέχουν οριζόντια όλους τους τομείς.

Το Περιβάλλον του Έργου:

Αρχή: Ιανουάριος 2025

Λήξη: 30 Ιουνίου 2025

Μέγεθος:

1 Διαχειριστική Αρχή

2 Επιμελητήρια

4 Τομείς Εξειδίκευσης

6 Σύμβουλοι

52 Κατοικημένα Νησιά

Προκλήσεις Περιφέρειας

Προκλήσεις στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- **Κυριαρχία του τουρισμού** στην οικονομική δραστηριότητα
- **Μικρός αριθμός Πανεπιστημιακών-Ερευνητικών Ιδρυμάτων**
- **Κυριαρχία μικρομεσαίων επιχειρήσεων** με περιορισμένη δυνατότητα επένδυσης σε Ε&Α.
- **Νησιωτικότητα**
 - Γεωγραφική απομόνωση - απόσταση από ηπειρωτικά κέντρα
 - Έντονη εποχικότητα
 - Ανεπάρκεια υποδομών
 - Στενότητα φυσικών πόρων (υδάτων)

Προκλήσεις στη μεθοδολογία

Διαφορετικά υπόβαθρα μελετητών

- Συνδυασμός ακαδημαϊκής έρευνας και έμφασης στο αποτέλεσμα

Προκλήσεις τομέων

Προκλήσεις για κάθε θεματικό τομέα

Τουρισμός Εμπειρίας

- Έντονη γεωγραφική συγκέντρωση επιχειρηματικής δραστηριότητας
 - Θήρα και Μύκονο (Κυκλάδες)
 - Ρόδο, και Κω (Δωδεκάνησα)
- Ταυτόχρονη έναρξη τουριστικής περιόδου

Αγροδιατροφή

- Πολύ μικρές και κατακερματισμένες αγροτικές εκμεταλλεύσεις
- Έντονη γήρανση του πληθυσμού των αγροτών
- Χαμηλό επίπεδο τεχνικής εκπαίδευσης των αγροτών

ΑΠΕ

- Περιορισμένες δυνατότητες των ηλεκτρικών δικτύων διανομής
- Υψηλό κόστος δανεισμού για έργα ΑΠΕ

Αλιεία, Υδατοκαλλιέργειες

- Υπεραλίευση, μείωση αποθεμάτων
- Γήρανση αλιευτικού στόλου
- Παράνομη αλιεία
- Υψηλό κόστος μεταφορικών

Το Έργο:

- 10 Παραδοτέα
- 16 Συναντήσεις της Ομάδας Έργου
- 6 Διαβουλεύσεις κ εργαστήρια
- 4 ερωτηματολόγια
- > 150 απαντήσεις
- > 1.000 επαφές με επιχειρήσεις

Παραδοτέα

Τα παραδοτέα του έργου είναι τα εξής:

- **Εκθέσεις εργασιών συντονισμού** της υλοποίησης της Πράξης (Seven Sigma)
- **Τεύχος προδιαγραφών** για την εκτέλεση της ΔΕΑ (Seven Sigma)
- **Σύνταξη πρότυπων εγγράφων** και οδηγιών που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία των κειμένων βάσης για την υλοποίηση της ΔΕΑ (Seven Sigma)
- **Οικονομική Δραστηριότητα της Περιφέρειας** Νοτίου Αιγαίου - Ανάδειξη των τομέων της περιφερειακής εξειδίκευσης (ICAP)
- Τέσσερις **4 Εκθέσεις για κάθε τομέα**:
 - Αγοροδιατροφή (κ. Παππάς)
 - Αλιεία, Υδατοκαλλιέργειες (Δρ. Ξανθοπούλου)
 - Τουρισμός Εμπειρίας (Δρ. Κεσσοπούλου)
 - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) (κ. Ζάβρας)
- **Σχέδιο κειμένου πολιτικής** με θέσεις και προτεραιότητες (Seven Sigma)
- **Μελέτη των συμπερασμάτων** των 4 Διαδικασιών Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (Seven Sigma)

Μεθοδολογία

Στόχος: Οι προκλήσεις να μετατραπούν σε ευκαιρίες

Με γνώμονα τη **σύνθεση και την ομοιογένεια**, η Seven Sigma, ανέλαβε:

- τη διασφάλιση της ενιαίας μεθοδολογικής προσέγγισης,
- την πρότυπη δόμηση των φάσεων και παραδοτέων,
- τον συντονισμό των επί μέρους θεματικών συμβούλων για κάθε τομέα εξειδίκευσης,
- καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής ενιαίων κριτηρίων αξιοπιστίας, εκπροσώπησης και ανάλυσης.

Καταλυτικός ο Ρόλος των Επιμελητηρίων

Υποστήριξη της έρευνας με:

- Πρόσβαση στα μέλη τους
- Δράσεις εξωστρέφειας και δημοσιότητας
- Χαρτογράφηση σημαντικών τοπικών παραγόντων
- Διοργάνωση Θεματικών Εργαστηρίων

Ορόσημα του Έργου

Κρίσιμα σημεία στην πρόοδο της ΔΕΑ.

01.

Σύσταση
Συμβουλευτικής
Ομάδας &
Διαβούλευση

- Καθορισμός συμμετεχόντων από την τετραπλή έλικα
- Διοργάνωση διαβούλευσης για συλλογή και ανάλυση απόψεων και συμπερασμάτων για κάθε τομέα

02.

Κείμενα Βάσης
ανά Τομέα

- Δημιουργία κειμένων που περιγράφουν τις ανάγκες, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις σε κάθε τομέα προτεραιότητας.
- Επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων από τις διαβουλεύσεις των ομάδων εργασίας.

03.

Ανοιχτά θεματικά
Εργαστήρια

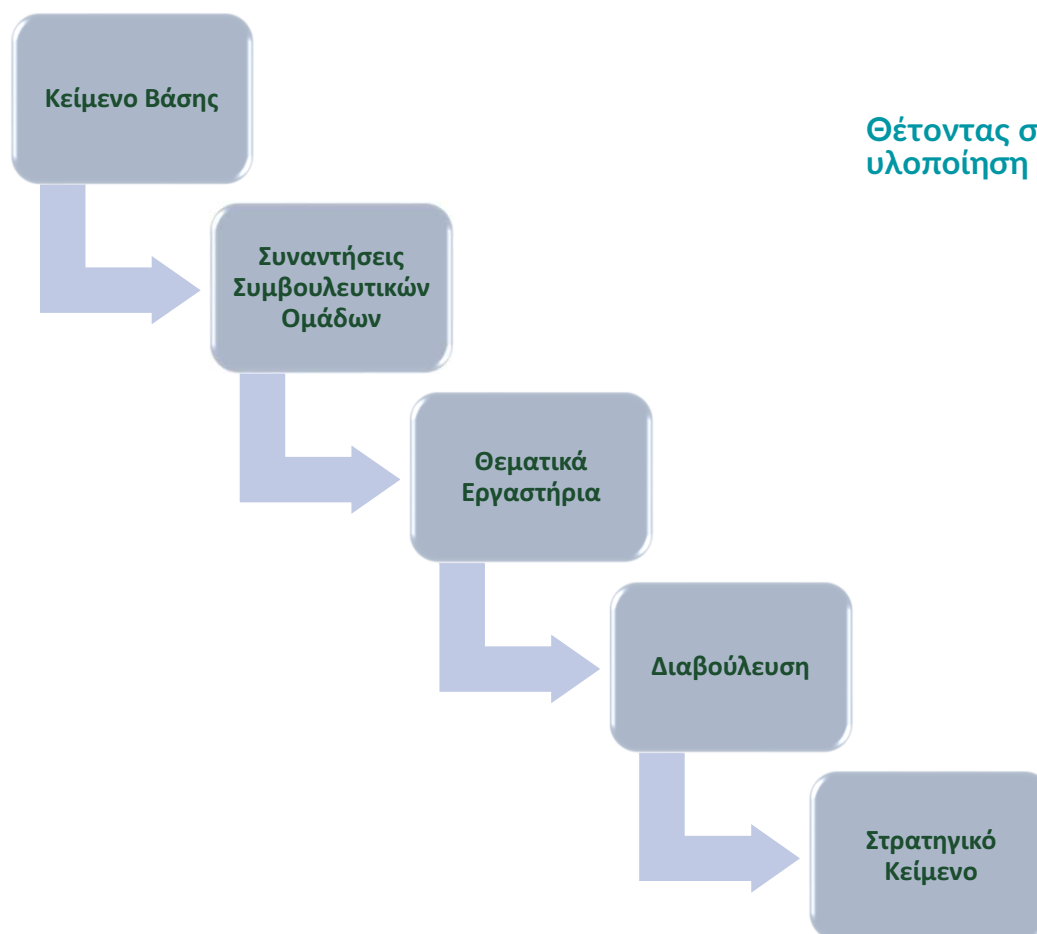
- Διοργάνωση εργαστηρίων ανά τομέα για την εμβάθυνση στις προτεραιότητες και την ανάπτυξη συνεργατικών λύσεων.
- Συγκέντρωση και ιεράρχηση προτάσεων από τους συμμετέχοντες.

04.

Κείμενα Πολιτικής

- Σύνθεση τελικών προτάσεων πολιτικής βασισμένων στα αποτελέσματα των εργαστηρίων.
- Δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών και στρατηγικών για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων.

ΔΕΑ – Βήματα και Μεθοδολογία

Θέτοντας στόχο την εμπρόθεσμη υλοποίηση της ΔΕΑ

Οριζόντια Συμπεράσματα

- Χαμηλό επίπεδο διασύνδεσης μεταξύ των φορέων της τετραπλής έλικας, ιδίως μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών δομών
- Έλλειψη δεξιοτήτων (ψηφιακές, πράσινες και επιχειρηματικές)
- Γήρανση επαγγελματιών με παράλληλη αποφυγή εισόδου νέων
- Χρηματοδοτικά Κενά και Δυσκολίες πρόσβασης ΜμΕ σε εργαλεία
- Η περιβαλλοντική βιωσιμότητα εμφανίζεται οριζόντια σε όλους τους τομείς εξειδίκευσης.

Τομεακά Συμπεράσματα: Αγροδιατροφή

Βασικές Προκλήσεις:

Γήρανση του αγροτικού πληθυσμού.

Αποσύνδεση από τα ερευνητικά κέντρα και έλλειψη διαμεσολαβητικών φορέων.

Αδυναμία εμπορικής αξιοποίησης της τοπικής αυθεντικότητας.

Δυνατότητες και Ευκαιρίες:

Ανάδειξη ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων και σύνδεση με τουριστική εμπειρία.

Ενίσχυση αγροτουρισμού και της γαστρονομικής ταυτότητας "Aegean Cuisine".

Ανάπτυξη καινοτόμων πρακτικών branding και marketing.

Θεσμικές Εισηγήσεις:

Απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης και πιστοποίησης μικρών παραγωγών.

Στήριξη συνεργατικών σχημάτων (clusters, αγροδιατροφικές συμπράξεις).

Θέσπιση περιφερειακού μηχανισμού διασύνδεσης αγροτών – τουριστικών μονάδων.

Κατευθύνσεις Παρέμβασης:

Δημιουργία φορέων "μετάφρασης" της επιστημονικής γνώσης σε εμπορικές λύσεις.

Ενίσχυση συνεργασιών μέσω clustering.

Εφαρμογή κατάρτισης σε έξυπνες και βιώσιμες αγροδιατροφικές πρακτικές.

Τομεακά Συμπεράσματα: Αλιεία-Υδατοκαλλιέργειες

Βασικές Προκλήσεις:

Χαμηλή ψηφιακή ετοιμότητα και περιορισμένα περιβαλλοντικά δεδομένα.
Ελλείψεις σε υποδομές και τεχνικό προσωπικό.
Χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης.

Δυνατότητες και Ευκαιρίες:

Υιοθέτηση πράσινων τεχνολογιών και χρήση ΑΠΕ.
Ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού (sea-to-table, επισκέψιμες μονάδες).
Κυκλική οικονομία μέσω ανακύκλωσης και πολυκαλλιέργειας.

Θεσμικές Εισηγήσεις

Απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης.
Οριοθέτηση ζωνών υδατοκαλλιέργειας με βιώσιμα περιβαλλοντικά κριτήρια.
Δημιουργία παρατηρητηρίων περιβαλλοντικής συμβατότητας και αποδοχής.

Κατευθύνσεις Παρέμβασης:

Ίδρυση Blue Tech Help-Desk και Blue Circular Hubs.
Ψηφιοποίηση χωροταξικού και αδειοδοτικού πλαισίου.
Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού με εξειδίκευση σε βιώσιμες θαλάσσιες τεχνολογίες.

Τομεακά Συμπεράσματα: ΑΠΕ

Βασικές Προκλήσεις:

Ανεπαρκής διασύνδεση νησιών με ηπειρωτικό και υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας.
Έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων και περιορισμένη χρήση ψηφιακής τεχνολογίας.
Πολυπλοκότητα στις αδειοδοτήσεις και απουσία χωροταξικού πλαισίου.

Δυνατότητες και Ευκαιρίες:

Αυτοπαραγωγή ενέργειας από τουριστικές και αγροδιατροφικές επιχειρήσεις.
Χρήση ΑΠΕ για υδατική επάρκεια (π.χ. μονάδες αφαλάτωσης).
Δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων και εγκατάσταση μικρών υβριδικών μονάδων.

Θεσμικές Εισηγήσεις:

Θεσμοθέτηση ενεργειακών κοινοτήτων με τοπική συμμετοχή.
Αναθεώρηση των ρυθμίσεων για μικρής κλίμακας ΑΠΕ σε τουριστικές και αγροτικές μονάδες.
Κίνητρα για αυτοκατανάλωση και net metering .

Κατευθύνσεις Παρέμβασης:

Τεχνική και χρηματοοικονομική υποστήριξη μέσω ειδικών μηχανισμών.
Συστηματικός ρόλος της Περιφέρειας ΝΑ και των Επιμελητηρίων στον συντονισμό και την ενημέρωση.
Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης σε πράσινες δεξιότητες.

Τομεακά Συμπεράσματα: Τουρισμός Εμπειρίας

Βασικές Προκλήσεις:

Περιορισμένη πρόσβαση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση.
Έλλειψη τεχνογνωσίας και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
Χαμηλή ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών (VR/AR, big data).

Δυνατότητες και Ευκαιρίες:

Ανάπτυξη μορφών τουρισμού όπως οινοτουρισμός, ευεξία και περιπέτεια.
Ενίσχυση βιωσιμότητας και προσωποποίησης εμπειριών.
Διατομεακές συνεργασίες με αγροδιατροφή και πολιτισμό.

Θεσμικές Εισηγήσεις:

Δημιουργία θεματικών πλαισίων τουριστικής ανάπτυξης ανά νησί.
Παροχή κινήτρων για πράσινες επενδύσεις σε τουριστικά καταλύματα.
Στήριξη συνεργειών με αγροδιατροφή και πολιτισμό μέσω clusters.

Κατευθύνσεις Παρέμβασης:

Δημιουργία clusters εμπειριών και ενιαίων εργαλείων προβολής.
Στοχευμένες παρεμβάσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης.
Ανάπτυξη έξυπνων υποδομών προορισμού (Destination Management).

Τομεακά Συμπεράσματα: Ευκαιρίες διατομεακών συνεργασιών

Σημαντικές δυνατότητες διατομεακής ωρίμανσης και συνεργειών,

Τεχνολογικές λύσεις έχουν εφαρμογή ταυτόχρονα σε περισσότερους από έναν τομείς εξειδίκευσης, υποδεικνύοντας κοινές ανάγκες και ευκαιρίες για συνέργειες.

Ενδεικτικά:

- Η χρήση τεχνολογιών XR τόσο στον θεματικό τουρισμό όσο και στη γαστρονομική προβολή αγροτικών προϊόντων.
- Η ψηφιοποίηση και η ανάλυση μεγάλων δεδομένων (Big Data/AI) ενισχύουν εξίσου τη βιωσιμότητα στην υδατοκαλλιέργεια και την προσωποποίηση στον τουρισμό.
- Η ενεργειακή εξοικονόμηση και οι ΑΠΕ, αν και αποτελούν αυτόνομο θεματικό τομέα, έχουν εφαρμογή ουσιαστικά σε όλους τους άλλους.
- Η αξιοποίηση τέτοιων εγκάρσιων λύσεων θα μπορούσε να υποστηριχθεί μέσω οριζόντιων επενδυτικών προσκλήσεων, διατομεακών clusters και δράσεων Ε&Α που ενισχύουν την τεχνολογική συμβατότητα και τη θεματική σύγκλιση.

Ευχαριστώ

info@sevensigma.gr

210 867 4195

Κύπρου 120, 113 61